

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE ZAJĘĆ

Kierunek: **Hebraistyka**

Poziom studiów: **studia pierwszego stopnia**

Nazwa zajęć: **Historia literatury jidysz**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi zdefiniować i porównać główne nurty w rozwoju literatury jidysz
2. potrafi zreferować genezę i rozwój podstawowych rodzajów literatury w jidysz

w zakresie umiejętności:

1. umie dotrzeć do bibliotek przechowujących najważniejsze dzieła literatury jidysz
2. potrafi przeprowadzić krytyczną analizę tekstów literackich
3. potrafi scharakteryzować główne zbiory dzieł literackich w języku jidysz

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów dokonać krytyki i interpretacji źródeł literackich

Treści programowe dla zajęć:

Rozwój literatury jidysz na tle przemian literatury światowej, Powstanie i rozwój podstawowych nurtów literatury jidysz, Osiągnięcia najwybitniejszych pisarzy literatury jidysz, Bibliografie, biblioteki i czasopisma. Przegląd dorobku badań nad literaturą jidysz, Meandry literatury jidysz – analiza tekstów literackich, Zbiory archiwaliów, Zbiory muzealne. Źródła drukowane, ikonografia, źródła internetowe. Źródłoznawstwo i praca ze źródłem

Nazwa zajęć: **Seminarium licencjackie z zakresu literaturoznawstwa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna wymogi pisania pracy.

w zakresie umiejętności:

1. Umie zdobywać wiedzę z dostępnej literatury źródłowej (także w językach obcych).
2. Posiada umiejętność pracy badawczej i analitycznej.
3. Umie przygotować pracę pisemną w języku programu kształcenia.
4. Potrafi samodzielnie formułować sądy i dokonywać ich merytorycznej argumentacji.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do pisania pracy. Zapoznanie z wymogami pracy. Przygotowanie studenta do formułowania i argumentowania własnych sądów. Ćwiczenia wyrabiające umiejętności badawcze i analityczne studenta. Praca ze studentem w toku pisania pracy; nadzorowanie, sprawdzanie części pracy,

Nazwa zajęć: **Język hebrajski biblijny**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. wie jak przedstawić historię języka hebrajskiego biblijnego, jego miejsce wśród języków semickich oraz jego cechy dystynktywne języka
2. umie wykorzystać znajomość paradygmatów czasowników mocnych w lekturze tekstów klasycznych
3. umie rozpoznawać imienne części mowy i biegle posługiwać się paradygmatami odmiany imion w pracy nad tekstami klasycznymi
4. potafl rozpoznawać niesamodzielne części mowy i biegle posługiwać się paradygmatami odmian przyimków

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wykorzystać znajomość pisowni i fonetyki w lekturze tekstów klasycznych
2. potrafi wykorzystać znajomość paradygmatów czasowników słabych w lekturze tekstów klasycznych
3. potrafi wykorzystać znajomość zagadnień związanych ze składnią do tłumaczenia zdań pojedynczych, modalnych i rozwiniętych
4. potrafi wykorzystać znajomość zagadnień związanych ze składnią do tłumaczenia zdań złożonych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. wie jak zastosować znajomość zagadnień morfologii czasowników w rozumieniu ich kategorii osoby, liczby, rodzaju, czasu i trybu w lekturze tekstów klasycznych

Treści programowe dla zajęć:

Historia języka hebrajskiego klasycznego z uwzględnieniem jego cech dystynktywnych na tle hebrajskiego izraelskiego Pisownia i fonetyka hebrajskiego biblijnego Morfologia: czasownik w języku hebrajskim biblijny Morfologia: Czasowniki mocne Morfologia: Czasowniki słabe Morfologia: Imiona Morfologia: Niesamodzielne części mowy. Składnia: Zdania proste. Składnia: Zdania złożone. Narzędzia i metody pracy nad tekstem biblijnym Ważniejsze teksty hebrajskich Pism Świętych i problemy technik przekładu

Nazwa zajęć: Historia Izraela i Żydów w starożytności

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozumie specyfikę badań nad dziejami wczesnego Izraela
2. dostrzega znaczenie i zależność międzynarodowej sceny politycznej dla dziejów Izraela

w zakresie umiejętności:

1. potrafi krytycznie oceniać wartość narracji biblijnej
2. podejmuje analizę krytyczną tekstów pozabiblijnych
3. potrafi podsumować kolejne etapy dziejów historii i kultury Izraela

w zakresie kompetencji społecznych:

1. dostrzega dynamikę przemian w historii Izraela na przestrzeni całej starożytności

Treści programowe dla zajęć:

Charakterystyka dziejów Bliskiego Wschodu do końca 2 tys. przed Chr. Biblia jako źródło historyczne Pozabiblijne źródła do dziejów wczesnego Izraela Wczesne dzieje, powstanie królestwa i początkowe etapy jego dziejów. Czynniki kształtujące historię Izraela na przestrzeni wieków w starożytności. Izrael w czasach greckich i rzymskich, epoka Talmudu

Nazwa zajęć: Wiedza o współczesnym Izraelu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę z zakresu historii, polityki, prawa, kwestii religijnych, mniejszościowych i kulturowych Izraela.
2. Wymienia i rozumie najważniejsze procesy historyczne, polityczne i socjologiczne składające się na tożsamość izraelską.
3. Zna wybrane teksty kultury traktujące o współczesnym Izraelu.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi przygotować i zaprezentować referat na temat wybranego przez siebie zagadnienia.
2. Zna literaturę przedmiotu i potrafi krytycznie ustosunkować się do poruszanych problemów.
3. Posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wybranych zjawisk w jęz. hebrajskim.

Treści programowe dla zajęć:

Narodziny syjonizmu i Palestyna przed powstaniem państwa Izrael. Powstanie Izraela i historia kształtowania się jego granic. Problem palestyński. Ustrój Izraela, partie polityczne i polityka zagraniczna. Żydzi Aszkenazyjscy i Sefardyjscy w Izraelu oraz ich kultura. Kwestie religijne w Izraelu. Kobiety i mniejszości w Izraelu. Wojsko i kwestie militarne w Izraelu Problemy współczesnego Izraela. Współczesna tożsamość izraelska Jerozolima z perspektywy trzech religii Teksty kultury a współczesny Izrael

Nazwa zajęć: Historia Żydów w XIX i XX w.

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi scharakteryzować i ocenić podstawową literaturę dotyczącą dziejów Żydów w XIX i XX wieku

w zakresie umiejętności:

1. umie przedstawić, w tym osadzić w czasie i przestrzeni, główne wydarzenia z dziejów Żydów w XIX i XX wieku
2. potrafi powiązać najważniejsze momenty dziejów Żydów w dwóch ostatnich stuleciach z dziejami powszechnymi
3. potrafi powiązać dzieje Żydów na ziemiach polskich z powszechnymi dziejami Żydów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi odnieść się krytycznie do kontrowersyjnych interpretacji dziejów Żydów i stosunków polsko-żydowskich w ostatnich dwóch stuleciach

Treści programowe dla zajęć:

Demografia i migracje w XIX i XX wieku (rozміszczenie Żydów na świecie); życie gospodarcze i struktura społeczna. Położenie prawne Żydów w Europie i na ziemiach polskich od schyłku XVIII w. – droga do emancypacji. Ruchy reformatorskie wewnątrz judaizmu; oświecenie żydowskie i rozwój judaizmu reformowanego. Początki haskali jako ruchu społecznego; kwestia tożsamości Żydów – integracja, akulturacja, asymilacja Żydzi w życiu politycznym do I wojny światowej – kategorie podziału, podstawowe kierunki. Stosunki Żydów z otaczającym ich światem do I wojny światowej. Palestyna do II wojny światowej – zabiegi o odbudowę państwa żydowskiego; Żydzi w Ameryce i Europie w dwudziestoleciu międzywojennym. Faszyzm a Żydzi, II wojna światowa i holocaust; świat wobec holocaustu. Zabiegi o odbudowę państwa żydowskiego po II wojnie światowej (powstanie Izraela); Żydzi w świecie i w Polsce po II wojnie światowej

Nazwa zajęć: **Język jidisz**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe słownictwo.
2. Rozumie podstawowe pojęcia dotyczące kultury jidysz.
3. Zna rozszerzone słownictwo.

w zakresie umiejętności:

1. Konstruuje proste/dłuższe wypowiedzi pisemne.
2. Konstruuje proste/dłuższe wypowiedzi ustne.
3. Rozumie proste/trudniejsze wypowiedzi w j. jidysz.
4. Czyta ze zrozumieniem proste/trudniejsze teksty w języku jidysz.
5. Posługuje się prostymi/trudniejszymi konstrukcjami gramatycznymi.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów realizować proste projekty w grupach.

Treści programowe dla zajęć:

Życie codzienne, przedmioty codziennego użytku, podstawowe czasowniki, godziny Czas teraźniejszy, przypadki. Rodzina, opis wyglądu i charakteru, zawody Konstrukcje dzierżawcze i dopełnieniowe. Wydarzenia z przeszłości, opowiadanie historii Czas przeszły Artykuły spożywcze, zakupy, przygotowywanie posiłku. Tryb rozkazujący, tryb warunkowy, stopniowanie przymiotników. Codzienne obowiązki, pytanie o drogę. Czas przyszły Przyszłość, plany i zamierzenia. Zdrowie. Sport. Podróże. Plany na przyszłość i marzenia Legendy żydowskie. Szkoła i edukacja. Pieśni żydowskie. Edukacja, życie studenckie. Przejawy kultury żydowskiej. Przejawy sztuki żydowskiej. Przyszłość kultury jidysz

Nazwa zajęć: **Język rosyjski**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę interkulturową w zakresie objętym przedmiotem, dostrzega związki i różnice między kulturami.

w zakresie umiejętności:

1. rozumie i potrafi budować proste wypowiedzi ustne i pisemne związane z typowymi sytuacjami życia codziennego.
2. potrafi formułować pytania w zakresie objętym przedmiotem oraz odpowiadać na podobne pytania adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej

Treści programowe dla zajęć:

Zakres tematyczny:

- alfabet rosyjski,
- przedstawianie się i witanie się po rosyjsku,
- rodzina,
- przedstawianie siebie i innych (zawód, narodowość, wiek, zainteresowania itd.),
- mój dzień,
- czas wolny,
- w sklepie,
- w restauracji,
- u lekarza,
- w mieście,
- transport,
- człowiek, jego wygląd, cechy charakteru, ubrania,
- pogoda,

- święta i związane z nimi tradycje rosyjskie.
- Słownictwo w zakresie objętym przedmiotem, w szczególności:
- przedstawianie się, zwroty grzecznościowe,
- nazwy codziennych czynności,
- nazwy członków rodziny,
- człowiek, jego wygląd i cechy charakteru, ubrania,
- nazwy potraw, produkty,
- kolory,
- liczebniki główne i porządkowe,
- nazwy zawodów,
- dom, mieszkanie,
- nazwy krajów i narodowości,
- transport, infrastruktura miejska,
- zakupy, czas wolny,
- pory roku, nazwy miesięcy, nazwy tygodnia,
- pogoda,
- zainteresowania,
- nazwy przedmiotów szkolnych i uniwersyteckich,
- święta,
- nazwy chorób i ich objawów, typowe zwroty używane w trakcie wizyty u lekarza.. Gramatyka w zakresie objętym przedmiotem, w szczególności:
- rzeczownik (liczba pojedyncza, przypadki - podstawowe konteksty użycia, liczba mnoga),
- czasownik (bezokolicznik, czasowniki dokonane i niedokonane, czas teraźniejszy, przeszły, przyszły, tryb przypuszczający, czasowniki ruchu),
- zaimki osobowe i dzierżawcze (wybrane zagadnienia),
- przymiotnik (liczba pojedyncza, odmiana przez przypadki – wybrane zagadnienia, liczba mnoga, stopniowanie przymiotników – wybrane formy),
- przysłówki (np. miejsca, czasu),
- zdanie pojedyncze..Wymowa:
- akcent w języku rosyjskim,
- podstawowe konstrukcje intonacyjne (K1-K5),
- redukcja samogłosek nieakcentowanych,
- samogłoski twarde i miękkie,
- uproszczenie grup spółgłoskowych (wybrane przykłady).

Nazwa zajęć: Praktyki studenckie

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna techniki tłumaczeniowe

w zakresie umiejętności:

1. potrafi pracować w grupie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. zna oprogramowanie wykorzystywane w pracy
2. potrafi kontaktować się z klientem
3. potrafi podejmować decyzję pod presją czasu

Treści programowe dla zajęć:

Praktyka technik tłumaczeniowych, praktyka w grupie
Słownictwo specjalistyczne
Edycja i koreakta tekstu
Narzędzia CAT
Kontakt z klientem i rozwiązywanie problemów
Reagowanie w sytuacjach kryzysowych

Nazwa zajęć: Historia literatury hebrajskiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. wie jak omawiać okresy i prądy literackie z zakresu hebrajskiej literatury biblijnej
2. potrafi analizować poznane zagadnienia pod względem badawczym
3. umie identyfikować różnice kulturowe i wykazywać gotowość do podejmowania dialogu międzykulturowego

4. umie wymienić i omówić okresy literackie hebrajskiej literatury pobiblijnej i rabinicznej, formy literackie, wybrane utwory oraz pojęcia i zagadnienia literackie
5. umie opisać wybrane zagadnienia hebrajskiej literatury średniowiecznej i nowożytnej Żydów sefardyjskich i aszkenazyjskich, wymienić i omówić wybrane dzieła literackie, ich formę literacką i treść
6. umie opisać wybrane zagadnienia hebrajskiej literatury w Polsce w średniowieczu i czasach nowożytnych, wymienić i omówić wybrane dzieła literackie, ich formę literacką i treść
7. zna poszczególne okresy, prądy i gatunki literackie z zakresu dziejów nowoczesnej literatury hebrajskiej, potrafi wymienić najważniejszych twórców i omówić ich sylwetki literackie oraz utwory.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować formy, utwory oraz pojęcia i zagadnienia literackie z zakresu hebrajskiej literatury biblijnej
2. potrafi wymienić i omówić okresy literackie hebrajskiej literatury mistycznej, formy literackie, wybrane utwory oraz pojęcia i zagadnienia literackie
3. potrafi przyporządkować czytany tekst literacki do właściwego okresu historycznego oraz określić jego rodzaj i gatunek literacki na podstawie wyróżników językowych, przyjętej konwencji stylistycznej i zawartości treściowej.
4. Potrafi zastosować podstawowe metody interpretacyjne mające zastosowanie do tekstów literackich w języku hebrajskim.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów wykorzystywać poznane zagadnienia hebrajskiej literatury biblijnej dla pogłębienia własnego zrozumienia pokrewnych dziedzin poznania
2. ma świadomość wartości i znaczenia piśmiennictwa hebrajskiego jako części światowego dziedzictwa kulturowego
3. Potrafi czytać ze zrozumieniem opracowane teksty literackie z omawianych okresów
4. Potrafi posługiwać się wiedzą dotyczącą podstawowych pojęć i zagadnień związanych z badaniami literaturoznawczymi z obszaru nowoczesnej literatury hebrajskiej.

Treści programowe dla zajęć:

Księgi prawne Starego Testamentu Księgi prorockie Starego Testamentu Księgi poetyckie i Pisma Starego Testamentu Apokryfy Starego Testamentu Literatura znad Morza Martwego Apokryfy Starego Testamentu Literatura znad Morza Martwego Literatura rabiniczna Literatura mistyczna i kabała Piśmiennictwo Żydów sefardyjskich Piśmiennictwo Żydów aszkenazyjskich Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu Haskali niemieckiej, Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu Haskali galicyjskiej Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu Haskali rosyjskiej Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu żydowskiego ruchu narodowego w Imperium Rosyjskim Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu osmańskiego i mandatowego w Palestynie Periodyzacja dziejów literatury hebrajskiej w Państwie Izrael, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego pokolenia Palmachu, Pokolenia Państwa, literatury lat 70-tych Ruchy, prądy i zjawiska literackie w literaturze izraelskiej po roku 80-tych Lektura tekstów literackich omawianych okresów

Nazwa zajęć: **Język grecki koine**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna historię języka greckiego ze szczególnym uwzględnieniem dialektu koine i pisaną w tym dialekcie literaturą okresu III w. p. n. e. – II w. n.e.
2. potrafi osadzić przerobione teksty w szerszych niż żydowskie ramach kulturowych

w zakresie umiejętności:

1. Umie korzystać z leksykonów, słowników, encyklopedii, podręczników gramatyki i komentarzy historyczno-literackich umożliwiających samodzielne studiowanie tekstów pisanych greką klasyczną i koine powiązaną z literaturą Żydów okresu III w. p. n. e. – II w. n.e.
2. Potrafi podjąć dyskusję na temat przerobionych tekstów.

Treści programowe dla zajęć:

Historia języka greckiego ze szczególnym uwzględnieniem dialektu koine i pisaną w tym dialekcie literaturą okresu III w. p. n. e. – II w. n.e. Fleksja i składnia języka greckiego koine. Lektura najbardziej charakterystycznych utworów literackich Żydów okresu III w. p. n. e. – II w. n.e. Etapy pracy z tekstami pisanyymi greką klasyczną i koine powiązaną z literaturą Żydów okresu III w. p. n. e. – II w. n.e.

Nazwa zajęć: Seminarium licencjackie z zakresu językoznawstwa

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna wymogi pisania pracy.

w zakresie umiejętności:

1. Umie zdobywać wiedzę z dostępnej literatury źródłowej (także w językach obcych).
2. Posiada umiejętność pracy badawczej i analitycznej.
3. Umie przygotować pracę pisemną w języku programu kształcenia.
4. Potrafi samodzielnie formułować sądy i dokonywać ich merytorycznej argumentacji.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do pisania pracy. Zapoznanie z wymogami pracy. Przygotowanie studenta do formułowania i argumentowania własnych sądów. Ćwiczenia wyrabiające umiejętności badawcze i analityczne studenta. Praca ze studentem w toku pisania pracy; nadzorowanie, sprawdzanie części pracy,

Nazwa zajęć: Gramatyka hebrajska i akwizycja języka

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi określić zasady przyswajania języka obcego i stosować zasady akwizycji języka w pracy własnej
2. umie wyróżniać czasowniki mocne i biegle posługiwać się paradygmatami ich odmian
3. umie rozpoznawać i klasyfikować czasowniki słabe i biegle posługiwać się paradygmatami ich odmian
4. potrafi rozpoznawać imienne części mowy i biegle posługiwać się paradygmatami odmiany imion
5. potrafi rozpoznawać, klasyfikować stosować zdania pojedyncze, modalne i rozwinięte

w zakresie umiejętności:

1. umie umieścić język hebrajski w rodzinie języków semickich oraz przedstawić etapy rozwoju języka hebrajskiego i historię pisma hebrajskiego
2. potrafi stosować zasady pisowni hebrajskiej, klasyfikować spółgłoski i samogłoski i wyjaśnić uwarunkowania fonetyczne języka hebrajskiego
3. potrafi rozpoznawać niesamodzielne części mowy i biegle posługiwać się paradygmatami odmian przyimków
4. potrafi rozpoznawać, klasyfikować stosować zdania złożone

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi zauważać, w procesie coraz lepszego poznawania gramatyki języka hebrajskiego, dystynktywne języka hebrajskiego izraelskiego

Treści programowe dla zajęć:

Zagadnienia akwizycji języka ze wskazaniem praktycznych, indywidualnie uwarunkowanych możliwości ich zastosowania w procesie przyswajania języka hebrajskiego Historia języka hebrajskiego Cechy dystynktywne języka hebrajskiego izraelskiego na tle uwarunkowań historycznych, społecznych i kulturowych Pisownia i fonetyka Morfologia: Budowa wyrazu, części mowy, czasy, koniugacje i tryby Morfologia: Czasowniki mocne Morfologia: Czasowniki słabe Morfologia: Imiona Morfologia: Niesamodzielne części mowy Składnia: Zdania proste Składnia: Zdania złożone

Nazwa zajęć: Sztuka izraelska

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawową literaturę przedmiotu (dot. sztuki izraelskiej) i potrafi odnieść się do niej w sposób krytyczny.
2. Zna podstawowe dzieła XIX-wiecznej europejskiej sztuki żydowskiej i potrafi zidentyfikować obiekty żydowskiej kultury materialnej.

w zakresie umiejętności:

1. Rozpoznaje i potrafi scharakteryzować najważniejsze style i kierunki, w jakich tworzyli artyści żydowscy w Europie oraz artyści izraelscy do pierwszych lat istnienia Państwa Izrael.
2. Opisuje i interpretuje procesy, jakim podlegała sztuka żydowska i izraelska od XIX w. do początków Państwa Izrael
3. Posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi kultury żydowskiej w jęz. hebrajskim.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Gotów jest podjąć dyskusję na temat cech wyróżniających sztukę żydowską i izraelską.

Treści programowe dla zajęć:

Między lokalnym a uniwersalnym: Boris Schatz i powstanie Akademii Becał Orientalizm czy sztuka żydowska? Modernizm i awangarda hebrajska: lata dwudzieste i trzydzieste Hebrajskość i kanaanejskość Nowe horyzonty: izraelska abstrakcja Zagłada a sztuka izraelska W służbie ideologii: socrealizm

Nazwa zajęć: **Seminarium specjalistyczne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Potrafi odczytywać i analizować starodruki zapisane pismem raszi oraz rękopisy zapisane wybranymi typami pisma aszkenazyjskiego, sefardyjskiego i karaimejskiego.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dokonywać transkrypcji tekstów hebrajskich (w różnych tradycjach wymowy sefardyjskiej i aszkenazyjskiej) w wybranych systemach.

2. Potrafi dokonywać transliteracji tekstów hebrajskich w wybranych systemach.

3. Potrafi znajdować informacje bibliograficzne.

4. Potrafi odczytywać i interpretować dane bibliograficzne i przygotowywać zapis bibliograficzny

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Ma świadomość wartości dziedzictwa literackiego, językowego i kulturowego Żydów rabbanitów aszkenazyjskich i karaimejskich polsko-litewskich.

Treści programowe dla zajęć:

Odczytywanie pisma raszi Odczytywanie wybranych rodzajów pisma aszkenazyjskiego Odczytywanie wybranego rodzaju pisma sefardyjskiego Odczytywanie wybranego rodzaju karaimejskiego pisma z terenów I Rzeczypospolitej i Krymu Zasady wymowy hebrajszczyzny aszkenazyjskiej i karaimejskiej Zasady transkrypcji i transliteracji tekstów hebrajskich Odczytywanie danych bibliograficznych starodruków Przygotowywanie opisu bibliograficznego starodruków Wynajdywanie informacji bibliograficznej o utworach wydanych drukiem i rękopiśmiennych Zbieranie literatury dotyczącej wybranego zagadnienia

Nazwa zajęć: **Islam**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna historię narodzin islamu oraz jego rozwój

2. Zna główne źródła wiary i prawa muzułmańskiego

3. Zna najważniejsze nakazy i zakazy w islamie

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wymienić obowiązki wierzących i dogmaty religijne

2. Umie wskazać różnice między szyitami i sunnitami

3. Potrafi dostrzec wiele wspólnych elementów w islamie z innymi religiami monoteistycznymi

Treści programowe dla zajęć:

Geneza narodzin islamu na Półwyspie Arabskim Główne źródła wiary – Koran, Sunna Dogmaty wiary i filary islamu Wierzenia dotyczące życia i śmierci Prawo muzułmańskie i szkoły religijne Podziały wewnątrz islamu Islam współcześnie - różne oblicza religii

Nazwa zajęć: **Historia Żydów w średniowieczu i wczesnych czasach nowożytnych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. umie zdefiniować i porównać główne nurty żydowskiej historiografii w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych

2. umie zreferować genezę i rozwój głównych pojęć i terminów dotyczących dziejów Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dotrzeć do głównych bibliotek oraz bibliografii czasopism specjalizujących się w tematyce żydowskiej

2. potrafi przeprowadzić krytyczną analizę wybranych dzieł historiograficznych

3. potrafi zlokalizować i scharakteryzować główne zbiory różnorodnych źródeł dotyczących dziejów Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych.

4. potrafi dokonać krytyki i interpretacji źródeł

Treści programowe dla zajęć:

Dzieje Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych Początki i rozwój nowożytnej historiografii żydowskiej Główne terminy związane z dziejami społecznymi, kulturalnymi i ekonomicznymi dotyczącymi dziejów Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych Bibliografie, biblioteki i czasopisma Przegląd dorobku historiografii dziejów Żydów w epoce średniowiecza oraz w czasach wczesnonowożytnych Meandry pisarstwa historycznego – analiza tekstów (mity w historiografii) Zbiory archiwaliów Zbiory muzealne Źródła drukowane, ikonografia, źródła internetowe Źródłoznawstwo i praca ze źródłem

Nazwa zajęć: Praktyczna nauka języka hebrajskiego izraelskiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. konstruuje wypowiedzi ustne [na różnych, rosnących poziomach]
2. konstruuje wypowiedzi pisemne [na różnych, rosnących poziomach]
3. rozumie wypowiedzi w języku hebrajskim [na różnych, rosnących poziomach]
4. czyta ze zrozumieniem teksty w języku hebrajskim [na różnych, rosnących poziomach]
5. zna słownictwo [na różnych, rosnących poziomach]
6. posługuje się konstrukcjami gramatycznymi [na różnych, rosnących poziomach]
7. posługuje się językiem hebrajskim na różnych rejestrach

w zakresie kompetencji społecznych:

1. wykazuje zainteresowanie językiem hebrajskim
2. potrafi wyrażać własne opinie

Treści programowe dla zajęć:

Alfabet. Podstawowe zwroty. Rodzaj męski i żeński. Liczba pojedyncza i mnoga. Zdanie imienne (w czasie teraźniejszym i przeszłym), zdanie czasownikowe, przeczenie zdań. Zaimki wskazujące. Zaimek określający. Czas teraźniejszy dla koniugacji: pa'al, pi'el, hif'il, hitpa'el. Bezokoliczniki dla koniugacji: pa'al, pi'el, hif'il, hitpa'el. Czas przeszły dla koniugacji: pa'al. Liczebniki 1-19 w rodzaju żeńskim i męskim. Liczebniki 20-100. Odmiana przymiotników. Uzgadnianie przymiotników z rzeczownikami. Partykuła „kol”. Partykuła dopełnienia bliższego. Odmiana partykuły dopełnienia bliższego. Przysłówki. Przyimki samodzielne. Odmiana przyimków. Konstrukcja smichut w liczbie pojedynczej, liczbie mnogiej i jej określanie. Wyrażenie „mieć”. Czasowniki „musieć”, „móc”. Zaimek dzierżawczy. Przedstawianie siebie i innych. Opowiadanie o sobie. Sklep. Kierunki. Godziny. Mieszkanie. Pory dnia. Dni tygodnia. Restauracja. Poczta. Wiek. Części ciała. Kolory. Rodzina. Ubrania.

Liczebniki 100-1000. Wyrażenie „mieć” w czasie przeszłym. Zwroty bezosobowe z bezokolicznikami w czasie teraźniejszym i przeszłym. Czas przeszły dla koniugacji: pi'el, hif'il, hitpa'el. Stopień najwyższy. Konstrukcja dla czynności zwyczajowej. Liczba podwójna. Zdania imienne i wyrażenie „mieć” w czasie przyszłym. Zdania przydawkowe i przyczynowe. Koniugacja pa'al w czasie przyszłym. Tryb rozkazujący twierdzący i zaprzeczony. Daty. Policja. Zakazy i nakazy. Religia i tradycja. Pory roku. Pogoda. Znaki zodiaku. Kierunki geograficzne. Określenia czasu.

Odmiana przyimków biswil, bli, ecem, bein, el, oraz zaimka kmo. Liczba podwójna rzeczowników. Czas przyszły czasowników: regularnych oraz z klas lamed-ajin, lamed-he, pe-jod, pe-nun, w koniugacjach kal, pi'el, hitpa'el, hif'il. Czas przeszły czasowników regularnych w koniugacji nif'al, pu'al i huf'al; czasowników z klasy lamed-he w koniugacji pi'el. Czas teraźniejszy czasowników regularnych w koniugacji nif'al, czasowników z klasy lamed-he w koniugacji pi'el. Odmiana rzeczownika o niezmiennym temacie fleksyjnym z zaimkiem sufigowanym. Tworzenie rzeczowników od czasownikowych oznaczających czynności, od czasowników w koniugacjach kal, hif'il, pi'el, hitpa'el. Postać nieokreślona i określona wyrażen w status constructus. Stopniowanie przymiotników. Pisanie krótkich listów. Zdania okolicznikowe warunku z warunkiem rzeczywistym we wszystkich czasach. Zdania okolicznikowe czasu. Tryb łączący z użyciem zaimka względnego „sze”. Słownictwo (ok. 1000 jednostek) i frazeologia na poziomie niższym średnio zaawansowanym, z uwzględnieniem rejestru oficjalnego i potocznego, opisujące: relacje rodzinne, edukację i życie uniwersyteckie, sztukę, muzykę, mowę ciała i mimikę, podróże, obrzędy przejścia, poszukiwanie mieszkania, proste operacje finansowe, moralność, egoizm – altruizm, mądrość i głupotę, dzieje Żydów, przesady, środowisko naturalne

Konstrukcje dzierżawcze we wszystkich zakresach czasowych. Odmiana liczebnika z zaimkiem sufigowanym („שלושתם”, „שנינו” itp.). Różne sposoby użycia wyrazów modalnych o funkcji czasownikowej (כדאי, אסור, מותר, קשה, קל, צריך itp.) we wszystkich zakresach czasowych. Tworzenie i zastosowanie form status constructus rzeczowników z klas mif'ala, mef'ala, maf'ala, pajil, oraz liczebników. Nowe wyrażenia opisujące czas trwania danej czynności lub stanu, jednoczesność, kolejność, częstotliwość i odstępy czasu, odległość w czasie, uprzednie rozpoczęcie się lub zakończenie danego stanu rzeczy. Czas przyszły czasowników w koniugacji nif'al. Przedrostki oznaczające brak lub przeciwstawność tego, co

oznacza rzeczownik lub przymiotnik podstawowyKolokacje wybranych czasownikówPowtórzenia rzeczowników nadające im znaczenie przysłówkowePodawanie dat według kalendarza żydowskiegoZastosowanie spójników złożonych komunikujących korelację między dwiema zmianami (כך-ש)Zdania okolicznikowe sposobu (כך-ש)Wzbogacanie słownictwa: synonimy i antonimyMiesłowly bierne utworzone od czasowników w koniugacji hu'al i pu'al w funkcji przymiotnikowejSłownictwo z następujących obszarów tematycznych: kultura, czas wolny, szukanie pracy, savoir-vivre, uroczystości rodzinne, profesje, obowiązki domowe, relacje sąsiedzkie, aktywność fizyczna, emocje, nastroje, postawy, osobowość, żydowska historia i tradycja; słownictwo charakteryzujące styl prasowy (artykuły, recenzje), poetycki, prozę artystyczną, gwarę miejskąMowa zależnaOdmiana przymków przez osoby wg paradygmatu rzeczownika w liczbie mnogiejKonstrukcje nieczasownikowe wyrażające powinnośćWyrażanie cech i ich braku za pomocą słów בעל i חסרZdania okolicznikowe przyzwalająceRzeczowniki i przymiotniki z końcówką „~an”, opisujące cechę negatywnąZdania podrzędne przydawkowe i zdania względneZdania okolicznikowe celuZdania współrzędne przeciwstawneOdmiana i zastosowanie przymka „bein”Różnice semantyczne między czasownikami bliskoznacznymi, np. לדעת, לבקש / לשאול / לקחתDodatkowe informacje o słowotwórstwie w jęz. hebrajskimUżycie skrótowcówSłownictwo: medycyna, etyka, środowisko naturalne, sądownictwo, komputeryzacja; słownictwo i frazeologia charakteryzujące prozę artystyczną: opowiadania, baśnie, legendy, teksty satyryczne, teksty dziennikarskie, popularnonaukoweMechanizmy słowotwórcze działające we współczesnej hebrajszczyźnie (tworzenie i użycie wyrażen przysłówkowych, morfemy modyfikujące znaczenie przymiotników)Zdania okolicznikowe stopnia o strukturze porównawczej, z użyciem spójników złożonych ככל-ש / כןZdania okolicznikowe przyzwalające z użyciem nowych przymkówZdania warunkowe z warunkiem nierzeczywistymPrzydawka rzeczownikowa w postaci status constructus a przydawka przymiotnikowaOkolicznik celu a zdanie okolicznikowe celu – użycie odpowiednich przymkówUżycie nowych przymków określających relacje czasoweUsystematyzowanie wiedzy o nietypowych formach liczby mnogiej rzeczownikówUsystematyzowanie wiedzy o sposobach wyrażania negacjiSposoby konstruowania zdań współrzędnych przeciwstawnychSłownictwo i tematyka: prawa człowieka, status kobiety, równouprawnienie, zjawiska i procesy społeczne, polityka, historia, edukacja akademicka, używki i narkotyki, bezpieczeństwo na drodze, rola mediów, rozmowa kwalifikacyjna, eutanazja

Nazwa zajęć: **Proseminarium**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna zagadnienia, terminologie i problematykę badawczą wyłożoną na zajęciach.
2. Zna hebrajskie słownictwo używane na zajęciach.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi korzystać z odpowiednich źródeł oraz słowników w celu weryfikacji swojej wiedzy.
2. Potrafi krytycznie spojrzeć i ocenić wartość źródeł.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do tematyki zajęć.Zgłębianie wybranego zagadnienia.Samodzielna praca studenta przy użyciu odpowiednich źródeł i słowników.Krytyczne spojrzenie na prezentowane źródła i hipotezy, próba dociekania badawczego.

Nazwa zajęć: **Judaizm**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi wymienić i omówić najważniejsze etapy w historii jahwizmu i judaizmu oraz najważniejsze żydowskie odłamy religijne; interpretować zjawiska religijne i kulturowe
2. potrafi wymienić i omówić wybrane utwory literackie szczególnie ważne dla historii jahwizmu i judaizmu

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wymienić i wskazać miejsca i regiony związane z historią religii starożytnego Izraela
2. potrafi wymienić najważniejsze zabytki Biblii Hebrajskiej i omówić historię przekazu tekstu Biblii Hebrajskiej
3. potrafi omówić najważniejsze instytucje jahwizmu
4. potrafi wymienić i omówić najważniejsze zasady doktrynalne judaizmu, karaimizmu i samarytanizmu
5. potrafi wymienić i omówić najważniejsze praktyki religijne judaizmu, karaimizmu i samarytanizmu
6. potrafi opisać budowę i wyposażenie synagogi
7. potrafi wskazać i omówić najważniejsze modlitwy synagogałne

8. potrafi omówić zasady kalendarza żydowskiego i przeliczać daty w kalendarzu żydowskim i kalendarzu gregoriańskim
9. potrafi wymienić i omówić najważniejsze święta żydowskie
10. potrafi wymienić i omówić najważniejsze odmiany kabały oraz ich zasady doktrynalne i praktyki
11. potrafi wymienić i omówić najważniejsze zasady doktrynalne i praktyki religijne chasydyzmu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada postawę otwartości na inne wzorce religijne i kulturowe i dowodzić niesłuszności postaw antysemitycznych

Treści programowe dla zajęć:

Geografia ziemi Izraela Biblia hebrajska Jahwizm Życie religijne Judei w czasach Jezusa: eseneicy, faryzeusze, saduceusze Judaizm: doktryna, historia, odłamy Praktyki religijne judaizmu
Literatura rabiniczna Synagoga i kult synagogalny Liturgia żydowska Kalendarz w judaizmie Święta żydowskie Kabala Chasydyzm

Nazwa zajęć: **Język angielski**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Ma wiedzę na wybrane tematy dotyczące krajów angielskiego obszaru językowego wpływające z treści omawianych tekstów

w zakresie umiejętności:

1. Rozumie znaczenie przekazu zawartego w złożonych tekstach pisanych na tematy, które są mu znane, dotyczą problematyki życia codziennego lub problemów ogólnej natury
2. Rozumie dłuższe i krótsze teksty mówione (monologi i dialogi) na tematy, które są mu znane, dotyczą problematyki życia codziennego lub problemów ogólnej natury

Treści programowe dla zajęć:

Tematyka:

- człowiek (osobowość i cechy charakteru, problemy psychologiczne i społeczne)
  - ścieżki edukacyjne i ścieżki kariery zawodowej
  - podróże (popularne destynacje i ich atrakcje turystyczne)
  - kultura (różnice kulturowe, szok kulturowy, zwyczaje)
  - języki świata i metody komunikowania się
  - rekreacja (aktywności sportowe, pasja, ambicja)
  - media publiczne i społecznościowe
  - technologia komunikacyjna
  - wybrane zagadnienia biznesowe
- Zagadnienia gramatyczne:
- Konstrukcje pytające
  - Przeczenia, konstrukcje o znaczeniu przeczącym
  - Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie; konstrukcje zdaniowe z dwoma dopełnieniami
  - Konstrukcje zdaniowe z bezokolicznikiem; formy bezokolicznika
  - Konstrukcje zdaniowe z rzeczownikiem odsłownym (gerund); formy rzeczownika odsłownego
  - Konstrukcje zdaniowe z 'There + (be)' i 'It + (be)'
  - Rodzaj rzeczownika, wybrane formy męskie i żeńskie
  - Formy dzierżawcze rzeczownika
  - Wybrane zagadnienia dotyczące liczby mnogiej i pojedynczej rzeczowników angielskich; Uzgodnienie podmiotu z orzeczeniem – szczególne przypadki
  - Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne; Typowe kolokacje będące wyrażeniami ilościowymi
  - Użycie przedimków z rzeczownikami pospolitymi i nazwami własnymi
  - Określniki ilościowe i zaimki

A także:

- zdania warunkowe/ inwersja w zdaniach warunkowych
- zdania względne
- zdania imiesłowowe
- czasowniki modalne
- wybrane spójniki zdań złożonych
- konstrukcje zdaniowe z: wish/ if only, would rather/ would prefer, it's high time
- czasowniki złożone z partykułą (phrasal verbs)
- przyimki i kolokacje przyimkowe
- Słownictwo:
  - kolokacje, stałe wyrażenia i idiomy
  - synonimy, antonimy, homonimy, neologizmy, archaizmy

- słowotwórstwo: tworzenie rzeczowników abstrakcyjnych, ożywionych, przymiotników i przysłówków
- przedrostki/ przyrostki i ich znaczenia
- nieformalne, półformalne i formalne ekwiwalenty
- Pisanie:
  - pisanie spójnych, rozbudowanych akapitów różnego typu
  - wykorzystanie słownictwa i gramatyki objętych treściami kształcenia w tworzeniu wypowiedzi pisemnych
- Mówienie:
  - wykorzystanie słownictwa i gramatyki objętych treściami kształcenia w tworzeniu krótkiej przemowy ('speech') i prezentacji akademickiej
  - rozwijanie umiejętności prowadzenia spontanicznej komunikacji, odpowiedniego reagowania na wypowiedzi przedmówców
  - rozwijanie umiejętności monitorowania własnych wypowiedzi pod kątem poprawności językowej oraz autokorekty